

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

SERIES 2: 36 - MUSIC AND TORAH

PART 4 - JEWISH MUSIC TO SECULAR TUNES

OU ISRAEL CENTER - SUMMER 2022

- In the previous three shiurim we looked at the halachic and hashkafic perspectives on to music in terms of zecher lechurban and on secular music generally. We also looked at the deeply positive roots of music in Torah thought - in the Mikdash, in tehillim, in prayer and in learning.
- In this shiur we will examine the modern Jewish music industry - creating new Jewish melodies for classic words of Torah. We will also examine the far older custom of using non-Jewish melodies for Jewish religious song - in shul and around the Shabbat table.

A] PUTTING TORAH TO MUSIC

1. תנו רבנן: הקורא פסוק של שיר השירים ועושה אותו כמין זמר, והקורא פסוק בבית משתאות בלא זמנו - מביא רעה לעולם. מפני שהתורה חוגרת שק, ועומדת לפני הקדוש ברוך הוא, ואומרת לפניו: רבונו של עולם! עשאוני בניך ככנור שמנגנין בו לצים!!! אמר לה: בת, בשעה שאוכלין ושותין במה יתעסקו? אמרה לפניו: רבונו של עולם, אם בעלי מקרא הן - יעסקו בתורה ובנביאים ובכתובים, אם בעלי משנה הן - יעסקו במשנה בהלכות ובהגדות, ואם בעלי תלמוד הן - יעסקו בהלכות פסח בפסח, בהלכות עצרת בעצרת, בהלכות חג בחג. העיד רבי שמעון בן אלעזר משום רבי שמעון בן חנניא: כל הקורא פסוק בזמנו - מביא טובה לעולם, שנאמר (משלי טו-כג) *דַּבַּר בְּעֵתוֹ מֵה־טוֹב*.

סנהדרין קא.

Chazal prohibit setting the words of pesukim to music and singing them at feasts. Rather, words of Torah should be learned as Torah and not sung as tunes!

2. הקורא שיר השירים ועושה אותו כמין זמר - שקורא צגגינה אחרת שאינו נקוד צה, ועושה אותה כמין שיר. אף על פי שמשיר השירים הוא ועיקרו שיר אסור לעשותו כמין שיר, אלא בקריאתו. הקורא פסוק בבית המשתאות בלא זמנו - צמיסצ על יינו עושה שחיקותיו דצרי תורה וקורא פסוקים צקול רס לשחק צהס צני המשטה, אצל אס אומרו צזמנו על המשטה כגון שהא יוס טוצ ונטל כוס צידו, ואומר עליו דצרי הגדה ופסוקים מעינו של יוס - מציא טובה לעולם.

רש"י שם

Rashi explains that EVEN with Shir HaShirim, which is written as a song and one might have thought could be adapted and put to music, this is prohibited. All the more so with other parts of Tanach.

3. היינו צמשתאות ושמחות הרשות שהס צכל השנה צלא זמן. שאותן השמחות גופן של איסור הס ולאפוקי צמשתאות ושמחות שהס של מלצה צזמנו כגון פסח צפסח ...

מהרש"א [חדושי אגדות] שם

The Maharsha understands that the problem is that the seuda or gathering is itself prohibited. So singing pesukim for entertainment at such a seuda is adding insult to injury!

- Nevertheless, this concern of putting Torah to music is not ruled anywhere in the classic poskim - Rambam, Tur or Shulchan Aruch.

4. ... אבל אותם ההולכים ואומרים המקראות דרך לצים והם בפייהם כשיר של עגבים עתידה תורה שתצעק עליהם ואומרת רבש"ע בניך עשאוני ככנור ...

ספר חסידים (מרגליות) סימן קמו

A similar idea does appear in Sefer Chassidim. But is this a halachic prohibition?

5.

בענין אם מותר לשיר פסוקי תנ"ך בשמחות וכדומה. ב"ה ל"ג בעומר תשנ"ו. ירושלים עיה"ק תובב"א.
וז"ל שאלתו: האם מותר לשיר פסוקי תנ"ך כמו שנפוץ היום בהרבה מקומות? שהרי אף דבכלה רבתי פ"א משמע שאסור רק כשקורא פסוקי שיר השירים ומכוון להרהור. מ"מ מפרש"י ונימוקי יוסף לסנהדרין ק"א משמע שאפ"ל פסוקי שיר השירים שעיקרו שיר אסור וכש"כ שאר פסוקי תנ"ך. וכ"כ בקיצור פסקי הרא"ש, ואפילו היד רמ"ה שכתב דיש לפרש דדוקא דרך שחוק אסור אבל לשבוחי ביה להקב"ה מותר - מ"מ לבסוף נשאר בצ"ע. ואף שהרבה נוהגים להקל כגון בשירת שיר המעלות ואשת חיל ושאר פסוקי תנ"ך, שמעתי שיש אוסרים. ורציתי לשאול את כבוד הרב לחוות דעתו בענין זה עכ"ל שאלתו.
וזאת תשובתי בע"ה.

(א) בראשונה, הך מימרא שבסנהדרין לא נפסקה להלכה לא ברמב"ם ולא בטור ושו"ע, כנראה מפני שאין למדין מן האגדות. ורק המג"א באו"ח סימן תק"ס סק"י מביא זאת בשם המהרי"ל דשלא כדין הוא שמשוררין במשתה אודך כי עניתני וכה"ג כמה פיוטים לשמחת הריעות וכו'. וכמו"כ בספר חסידים סימן קמ"ז ...
 (ב) בזאת השאלה עצמה מצינו שכבר דן בזה בספר שמן המשחה וז"ל: היינו בסעודת מצוה של ברית מילה ושליח ציבור אחד התחיל לנגן אודך כי עניתני. ותלמיד חכם אחד שהיה עמנו אמר לו שאסור ולא הניח אותו לנגן, ואמרתי לו הנח לו דאף דבסימן תק"ס כתב הרב מג"א וכו', לע"ד אין נראה כן. ... דלא אסרו אלא נגינות של אהבת אדם ויופיו ומאריך בזה דמשמע דאם הוא דרך שירות ותשבחות מותר ...
 גם לרבות השדי חמד באסיפת דינים מערכת ז' אות י"ב מתיר ... וכותב דהרב שמן המשחה הוכיח מדברי הראשונים דמותר לנגן פסוקים דרך שבח והודאה להשי"ת, וכי אותה שאמרו בסנהדרין היינו בעושים כן דרך שחוק והיתול, אבל בשאומרים דרך שבח והודאה ובטעמים של המקרא שפיר דמי, ואמר רב (הוא בעל שמן המשחה) דבכי האי גוונא גם מוהרי"ל מודה דשרי ... חושבני שמכל הלין שנתבאר ימצא סיפוק ותשובה לשאלתו. בברכה אליעזר יהודא וולדינברג

שו"ת ציץ אליעזר חלק כב סימן י

The Tzitz Eliezer rules this the concern of the Gemara was only when people were singing pesukim in inappropriate contexts or to make fun of them. But if the intention is to praise Hashem, there is no prohibition.

6.

.... ובמהרי"ל בלקוטיו כתב "אך בבתי כנסיות לרגלים ולמועדים מצוה לשיר ולנגן שירות ותושבחות לכבוד המלך גדול ונורא יתברך", ואין הכונה דוקא בבית הכנסת, אלא בכל מקום שמתאספין ומזמרין לשם שמים דהיינו לשם נתינת שבח לבורא ולא דרך שחוק ח"ו, הר"ז קורא פסוק בזמנו ומשובח. ונראה דמשר"ה אמרו "עשאוני בניך ככנור", כי המשורר בכנור אין כוונתו לכנור עצמו דאין הכנור אלא מכשיר להוציא ממנו קול נעים, והכנור מצד עצמו אין לו צורך בו, וכן זה שמזמר פסוקים רק לשם שיר ושחוק ואינו מכוין לתוכן וכוונת הפסוקים עצמם, נמצא שעשה את הפסוקים מעשה כנור שאינו אלא מכשיר להשיר, אבל המשורר פסוקים ומכוין לפירוש המילות נמצא שמתכוין לעצם הפסוקים, והפסוק עצמו חשוב אצלו, כי מתכוין לומר הפסוקים לשם תפלה או שבת, הנה בכה"ג לא נעשה הפסוק ככנור וליכא איסורא.

שו"ת להורות נתן חלק ד סימן מה

R. Natan Geshtetner is also lenient if the purpose of the gathering is to praise Hashem. The comparison with the kinor is apposite. Just as the kinor is simply a means to an end - to produce music, making Torah into a kinor - ie just a means to an end for entertainment - is prohibited. But if the music itself is the means and the verses praising Hashem are the goal, that is fine.

- According to this, the Jewish music industry will be acceptable if, and only if, the goal is the kiddush Hashem and the means is the music.

7.

לה. ... ומשמע שאין הכונה דדוקא פסוקי שיר השירים אסור לימר, אלא אף משאר פסוקי התנ"ך אסור לימר. וכן משמע מדברי רש"י בסנהדרין שם, שכתב שאעפ"י שמשיר השירים הוא ועיקרו שיר. אסור לעשותו כמין שיר, ומשמע שכל שכן בשאר הכתובים שאין עיקרן שיר, ולכן יש להזהר אף בשאר פסוקים. וביותר יש להזהר בשיר השירים שהוא קודש קדשים כדאיתא במסכת ידים פרק ג' משנה ה', ובני אדם מדמין שהדברים כפשוטם ח"ו. וראה עוד במ"ב בסימן תק"ס ס"ק י"ד בשם מהרי"ל. וכן טוב להזהר באמירת ה' מלך ה' מלך ה' ימלוד לעולם ועד, שאומרים בתפילה ובברית מילה וכדומה, שלא ינגנס כמין זמר. ולכן יש לשורר זמירות ופיוטים שאינם פסוקים. ועכשיו המנהג להקל בזה, ונראה שסמכו לומר דעיקר הקפידא דוקא בבתי משתאות. ומ"מ יש להזהר בזה לכתחילה ולא להקל בזה אלא בסעודת מצוה כגון בשמחת חתן וכלה.

וזמירות שיש בהם שם ה', כגון יודוך רעיוני וצור משלו, רשאי להזכיר בהם שם ה', ואין בזה משום מזכיר שם שמים לבטלה אך יזהר שלא לחלק את שם ה' ע"י הניגון, שעל ידי זה נשמע כאילו מחלק את המילה לשתי מילים

שו"ת אור לציון חלק ב - הערות פרק יז - דיני ברכות הערה לה

The Ohr LeZion (R. Ben-Zion Abba Shaul) accepts that the people are often lenient with this but he urges stringency and rules that pesukim should really only be sung in shul or at an actual seudat mitzva, such as a wedding or brit. He also rules in the teshuva that Shabbat zemirot that include Shem Hashem can be sung pronouncing the actual Adnut and not replacing it with 'Hashem'. However the Shem should not be broken up into two.

8. ח. בענין לומר ולשמוע פסוקים בטייפ רעקארד
 והשמיעה מרעקארד, כיון שעץ ואבן אומר זה אין שייך איסורין עליהם על הזכרת השם. אבל מצד 'עשאוני ככנור'
 שמנגנין בו לצים אולי שייך אם הוא שלא לצורך

שו"ת אגרות משה אבן העזר חלק ה סימן לב

Rav Moshe Feinstein rules that, if the context is inappropriate, even playing the pesukim from a recording is a problem.

9. כתב זליקוטי מהרי"ל שלא כדן הוא שמשוררין צמשתה אודך כי עניתי וכ"ג לשמחת מריעות כי אז התורה חוגרת שק ואומרת
 'עשאוני בניך כמין זמר' [סנהדרין קא ע"ש]. אך צבכ"ג לרגלים מצוה לזמר. וע"כ מסיק המ"א דלא שרי צצצת לזמר אל"א אותן
 שירים שנתקנו על הסעודה אצל פיוטים אחרים אסור.

משנה ברורה סימן תקס ס"ק יד

The Mishna Berura rules that it is prohibited to sing pesukim out of the context of prayer. He also warns against singing 'unauthorized' zemirot at the Shabbat table.

10. ומדברי הראשונים מוכח שהאיסור האמור הוא רק באופן שעושים כן דרך שחוק והיתול, אבל אם הכוונה לשם שמים לתת
 שבח והודיה להשי"ת על חסדיו או בדרך תפילה והתעוררות ליראת שמים הרי זה בגדר של 'קורא פסוק בזמנו' שמביא
 גאולה לעולם. וזה מש"כ המ"א בשם המהרי"ל ... משמע שאין הכוונה דווקא בביהכ"נ אלא בכל מקום שמתאספים ומזמרין
 לשם שמים, דהיינו פסוקים לשם נתינת שבח לבורא ולא דרך שחוק ח"ו הרי זה קורא פסוק בזמנו ומשובח.
 ומש"כ המג"א (בהמשך דברי המ"ב) דלא שרי בשבת לומר אלא אותם שירים שנתקנו על הסעודה אבל פיוטים אחרים
 אסור, 'פיוטים אחרים' - כוונתו לחרוזים ושירים שנתקנו שלא לשם נתינת שבח לבורא או לשבח המצוה. אלא משתמשים
 בפסוקים ובלשונות חז"ל ליפוי החרוזים והלשון. על זה אמרינו "בניך עשאוני ככנור". אבל הפיוטים שנתקנו לשם שמים
 דרך שבח והודיה להשי"ת ושבח מצוותיו אין איסור כלל לזמנם.

פסקי תשובות אורח חיים סימן תקס אות יד

The Piskei Teshuvot confirms that the custom is to be lenient and allow all songs with all words if the context and intention is to praise Hashem,

B] SECULAR TUNES IN SHUL AND FOR ZEMIROT

• The question of setting words of kedusha - in shul or at home - to non-Jewish tunes is not raised in the Chazal. It is however, raised by the Rishonim.

B1] THE POSITION OF THE RIF

11. הִיָּתְהָ לִי נִחַלְתִּי בְּאַרְיָהּ בִּיעָר נִתְנָה עָלַי בְּקוֹלָהּ עַל־כֵּן שְׁנֵאתִיהָ.

ירמיהו יב"ח

Yirmiyahu explains that God rejected the Jewish people because they 'raised their voice' against Him.

12. שלח צבור שמרנו בפיו שירי ישמעאלים ומוציא מפיו דברי נבלה מסלקין אותו ממשרתו. ועליו ועל כיוצא בו נאמר וְנִתְנָה
 עָלַי בְּקוֹלָהּ עַל־כֵּן שְׁנֵאתִיהָ.

שו"ת הרי"ף סימן רפא

Based on that verse, the Rif (11th N. Africa) rules that a shaliach tzibbur who sings Arabic songs - 'divrei navala' - must be removed immediately from his position.

• What concern is the Rif addressing here? Is the problem that the shaliach tzibbur was singing the davening to Arabic tunes? Or is the issue that this shaliach tzibbur also sings popular music in less salubrious venues?

13. ולענין ש"ץ שהוא נעים קול ומזמר בבית המשתאות בשירי עגבים בשירים של דופי מוחין בידו. ואם אין רוצה לשמוע
 מעבירין אותו ועליו ועל כיוצא בו אמר הכתוב וְנִתְנָה עָלַי בְּקוֹלָהּ עַל־כֵּן שְׁנֵאתִיהָ. כן השיב הרי"ף ז"ל בתשובה

שו"ת רדב"ז חלק ב סימן תתט

*The Radvaz quotes the Rif and clearly understands that the issue here is NOT singing non-Jewish melodies in shul, but a chazan that sings for a living in bars!*¹

1. The Orchoy Chayim (14th century Provence) explains (Hilchoy Tefilla end of para 78) that the chazan in question is guilty of singing 'bashaalarab', which is *ashaar alarab* - Arabic
 To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabblmanning.com

14. וש"ל המנבל פיו או שמרן צשירי הנכרים ממחין צידו שלא לעשות כן, ואם חינו שומע מעצירין אותו (כל צו דף קנ"ב ע"ד).

שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן נג סעיף כה

The Rema rules the halacha quoted above by the Rif. A chazan who sings non-Jewish songs in shul should be removed. But which of the two alternatives above (or maybe both?) is being referred to? When the Rema mentions 'nivul peh' is he discussing a separate case - a chazan who uses coarse and vulgar language in life, or is the 'nivul' referring (as we saw in the Rif above) to the songs of the Yishmaelim?

15. בשירי הנכרים. כלומר צניגון שמנגנין צו לע"א (ספר חסידים סי' רל"ח)

מגן אברהם סימן נג ס"ק לא

The Magen Avraham is clear that the problem is using non-Jewish tunes which are used for avoda zara and the chazan was setting the tefilla to tunes which were used for idolatry. However, the source quoted by the Magen Avraham is not the Rif, but the Sefer Chassidim, which we shall see below.

• What if the tune were not from avoda zara but general pop songs? From the Magen Avraham it sounds like the problem is avoda zara. However, the Rif was clearly referring to Shirei Yishmaelim, which are certainly not avoda zara!²

B2] THE POSITION OF THE SEFER CHASSIDIM

16. מי שיש לו בן קטן מוטל בעריסה כדי שלא יבכה לא ירננו לו שירים וזמירות של גוים. וגם לא נגונים של ישראל שהם להקב"ה. אבל אם יש חרוזות מפסוק ותלמוד והוא מנגנם כדי שיזכירם ולא ישכחם אף על פי שהתינוק שותק ונהנה מותר. לא ילמוד אדם לגלח אותיות ולא ינגן לפניו זמר נעים פן ינגן הגלח בע"ז שלו אותו נגון. וכל שמנגנים בפני ע"ז לא יעשה אותו נגון להקב"ה.

ספר חסידים (מרגליות) סימן רלח

This statement of the Sefer Chassidim draws together many of the themes that we have been discussing in the previous shiurim. He does not permit singing non-Jewish melodies to a child (presumably because of the negative spiritual effect of the nigun). He does not permit singing songs made from Torah (Written or Oral) to a child since this is an inappropriate use of Torah, unless there is a talmud Torah element. Finally, and relevant for our purposes, he explicitly states that any music performed for idolatry may not be used for Jewish worship.

17. אם יש פיוט שעשה כומר לשבח ע"ז ונראה לישראל שהוא שבח נאה לא יאמר אותו בלשון קודש להקב"ה.

ספר חסידים (מרגליות) סימן תכח

Elsewhere the Sefer Chassidim states that if there is a tune written by an idolatrous priest to praise his god, this should not be used as praise in a synagogue service.

18. ויזהר מי שיש לו קול נעים שלא יזמר נגונים נכרים כי עבירה היא ולכך נברא קולו נעים לשבח בוראו ולא לעבירה.

ספר חסידים (מרגליות) סימן תשסח

Sefer Chassidim also states that someone blessed with a beautiful voice should use this to praise God and not to sing non-Jewish music, which is an aveira.

• Again, is the focus of the problem the issue of avoda zara or would it even be a problem for secular tunes?

B3] OPINIONS WHICH PROHIBIT USING SECULAR TUNES IN SHUL

19.

דברי חסד עכמס חנינה ונחנו מה נרבר ומה ככטרק על קצת חזני רורנו
 סמנכנים התפלות הקדושות בכנוני סירי חול מההיחן ומתוך הרבור
 המקרם יפול ברעתם נכול פה ורבר ערוה' הלא על כל אלה צנוח הנכוח
 באחרו נתנה עלי בקול' על כן סכאתיה דיוקא דלא קולת לא כקולת

ספר ערוגת הבושם פרק לא - רב שמואל ארקוולטי

R. Shmuel Archivolti (16C Italy) decries the practice of Chazanim to use secular tunes in shul and he invokes the verse from Yirmiyahu that we saw above in the Rif.

poetry/song

2. Also, to complicate matters, there are different girsao in the Rema, which seems to have fallen under the censor. One girsao is שירי הנכרים. Another is שירי ענבים - love songs (both of these girsao can be found in the standard print Mishna Berura). Yet another girsao is (first edition, Krakow 1578) is שירי הגוים מעבדה זרה!

To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabblmanning.com

- Other early opinions which completely oppose the use of secular, Christian or Moslem melodies in shul include:
 - R. Shlomo Alami (14/15th century Spain/Portugal) in his Igeret Mussar (1415)
 - R. Binyamin Aharon Slonik (16/17th century Poland) Shu't Mas'at Binyamin 6
 - R. Yosef Yuzpa Nordlingen (17th century Frankfurt) Yosef Ometz 602

20. אין לעשות ניגונים בליל שבת ומוצאי שבת בניגוני זמרי הנכרים, כמו כל מקדש וברבות עיתים וכיוצא. וכל שכן שלא יעשו ניגונים אלו בבית הכנסת. ולא כמתחכמים למצוא להם היתר באומרם שכל ניגונים גנובים הם איתם מאתנו מזמן שבת המקדש קיים. שהרי מצינו מצבה שהיתה אהובה לפני המקום בזמן האבות, אכן על ידי שעשאוה הכנענים חוק לעבודה זרה שנה אותה הקדוש ברוך הוא ואסרה:

יוסף אומץ חלק א דיני ליל שבת סימן תרב

Yosef Ometz prohibits using non-Jewish melodies in shul and also for Shabbat zemirot! Even if they may have had Jewish origins, their subsequent adoption by the non-Jews has rendered them prohibited, as with the matzeva.

- R. Mass'ud Chai Rakach (18th century Turkey)

21. כי פשתה לרעת ממארת צארלנו וזאת תהיה לפוקה ולמכשול בזמן הזה! חדשים מקרוב צאו לא שערות אצותינו הראשונים קדושים אשר צארץ המה. לעמוד ולשרת צסם ה' צצתי כנסיות ... שירי עגזים ומחולות ליקח מזמרת הארץ זמרי נכרים ולשורר צהם קדושה וקדיש ותפילה כי מחשבותיהם מחשבות און כל מגמתם אינה כי אס לזכור הניגון ולא לכיין תפילתם. כי א"א שני הפכים צנושא אחד – מפלפלים כיונים ואינם יודעים כי הכל תלוי צכוונת הלצ. תפילה צלא צכוונה כגוף צלא נשמה!!

מעשה רקח הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק ח הלכה יא

He objects strongly to the introduction of secular tunes into the synagogue since they distract people who are focusing on the tune (and perhaps the original words!?) rather than the prayers.

- R. Chaim Palache (19th century Turkey) - Kaf Hachayim 13:6 (86a)³

22. אם מותר לנגן קטעי תפלה ובקשות בניגוני עגבים.
(א) הנה לדעתי לית דין צריך בושש כי תועבה היא להליבש דברי-קדושה במלבושים צואים כאלה שריח של זנות נודף מהם ומטמאים ומטמטמים את הגוף ואת הנפש. וצא טמא יאמר עליהם שלא להכניסם במקומות קודש של בביהכ"ס מקדשי-המעט של האומה.
(ו) לשמוע דברים כאלה יוצאים מפי בעל התשובה ... ולומר שהנגונים שמנגנים הנוצרים בפולחנם בבתי כנסיותיהם המה באמת נגונים מוכנעים ומביאים אהבת האל ויחודו? בזמן שהרמב"ם וכל גדולינו קבעו לנו שאמונתם ופולחנם היא אמונה ופולחן של עבודה זרה, ושהם גרועים בזה יותר מהישמעאלים ועוד לכתוב שגם חובה עלינו ללמוד מהם ניגוניהם. כדי לפאר עי"כ בית אלקינו? לא יאומן כי יסופר?

שר"ת ציץ אליעזר חלק יג סימן יב

The Tzitz Eliezer is TOTALLY opposed to bringing tunes from non-Jewish love songs, and even worse from Christian worship, into the synagogue.

B4] OPINIONS WHICH PERMIT SOME SECULAR TUNES IN SHUL

23. מה שמזמרים בבתי כנסיות בניגונים שמזמרים בהם בבית תפלתם. נראה שאין אוסר אלא דווקא באותן ניגונים שהם מיוחדים להעכ"ם מאחר שהוא חוק לע"ז כמו מצבה שאסורה בכל מקום מפני שעשאוה כנעני חוק לע"ז. ... אבל אם אינם מיוחדים נראה דאין בזה איסור

שר"ת ב"ח (ישנות) סימן קצו

The Bach rules that only tunes which were specifically composed for idolatry are objectively prohibited.

24. (פב) בשירי הנכרים – ר"ל צניגון שהנכרים מנגנים צו לעצודת גילולים שלהם. וצ"ח צתשובה סי' קצ"ז כתצ דוקא צניגון שמייוחד לזה

משנה ברורה סימן נג ס"ק פב

The Mishna Berura rules like this Bach.

3. Cantor Pinchas Minkowski (1859-1924) served as Chazan at the "Broder Shul" in Odessa. He wrote regulations for chazananim which include the following: Regulation No. 15, p. 248, according to Solomon Rybak's translation: "Songs from the theater and concerts and all profane songs must be, under all circumstances, kept out of the service. We must guard the traditional Nushaot like the eye in our head, for only the Nushaot unify us in all the synagogues. A singer who is not thoroughly versed in all the synagogue Nushaot should, under no circumstances, be recommended as a cantor in a community."

• Of course, that does not mean that this opinion would allow every non-Jewish love song with inappropriate associations. It may however allow the 'upgrade' of non-Jewish melodies to avodat Hashem. We will examine this concept below.

25. נשאלתי אם מותר לשליח צבור להרכיב מנגינה חילונית של שירי עגבים על קדיש או קדושה, או שאר קטעי תפלה, כגון נשמת כל חי וכדומה, או צריך להבדיל בין הקדש ובין החול.
 נראה שאין איסור אלא דוקא באותם ניגונים המיוחדים לע"ז, מאחר שהוא חק קבוע לע"ז. אבל אם אינם ניגונים מיוחדים לע"ז נראה שאין בזה איסור. ולפ"ז מנגינה מיוחדת לשירי עגבים לכאורה י"ל שאסור להלחין עליה דברי קדושה, אבל נראה שיש לחלק בפשיטות בין איסור של עבודה זרה דחמיר טובא, לשאר דברים.

שו"ת יביע אומר חלק ו - אורח חיים סימן ז

R. Ovadia Yosef rules that the main concern is avoda zara. He also suggest that melodies specifically from love songs should be prohibited, but the primary issue is idolatry.

26. מ"מ אין הדבר חמור כ"כ ומותר להופכו לבהכ"נ ולבהמד"ר, וה"ה למנגינת שירי עגבים שי"ל שמותר לומר בה בדברי קדושה. וכ"ש מנגינה בעלמא שאין בה ממשות. בהעברת המנגינה בלבד לדברי קדושה, פנים חדשות באו לכאן, ואין שום איסור בדבר כשהש"צ עושה זאת מתוך כוונה טהורה, לשבח ולזמר להש"ת הבורח בשירי זמרה.
 זאת היתה לי לסבה גורמת לחבר רוב שירי על פי ניגוני הישמעאלים, שהם מגביהים קולם בשירתם ונעימתם יותר מזולתם. וראיתי קצת חכמים כמתאוננים רע על המחברים שירים ותשבחות להשם יתברך על נגונים אשר לא מבני ישראל המה, ואין הדין עמם, כי אין בכך כלום עכ"ל. עכ"ד מרן החיד"א ז"ל. ולפ"ז גם כוונת הרמ"א בהגה (סי' נג סכ"ה) שכ', ש"צ המנבל פיו או שמרנן בשירי הנכרים ממחין בידו, ואם אינו שומע מעבירין אותו. כל בו. עכ"ל. ג"כ כוונתו ששר שירי עגבים. שסתם שירי נכרים הם שירי חשק ואהבה. אכן גם לדבריו דוקא ניגון של ע"ז דחמיר טובא, משא"כ סתם ניגון של גוים, שהורכב על דברי קדושה ושירות ותשבחות להש"ת שפיר דמי.
 והנה נודע שכמה מגאוני ישראל קדושים אשר בארץ המה, חיברו שירות ותשבחות להש"ת לחן מנגינות של שירי עגבים, בלשון הנופל על לשון בדמיון רב. וכמעט כל השירים של עדות המזרח הנאמרים בנעימה בהזדמנויות של שמחות וסעודות מצוה, כולם חוברו בלחן של שירי עגבים ע"י פייטנים ומשוררים קדושים וטהורים. ועל ערבים בתוכה תלינו כנורותינו. ואין פוצה פה ומצפצף, גם זכינו לשמוע תפלות מכמה שליחי צבור תלמידי חכמים צדיקים וישרים בעלי קול נעים, שהתפללו בנעימה מזרחית, בהרכבת מנגינות של שירי עגבים, על קדיש וקדושה ושאר קטעי תפלה, בנועם שיח שרפי קדש, באימה וביראה, ולב הקהל נמשך אחריהם בשמחה ובטוב לבב וקול זמרה. אשרי העם שככה לו.

שם

Rav Ovadia then brings views that even secular love songs can become appropriate melodies for devarim shebikedusha, once they have reached a state of 'panim chadashot' - ie their old identity has been fully transformed into the Jewish song. Indeed, he writes clearly that many of the nusach tunes of Edot Hamizrach were taken from Arabic melodies.

27. (ג) וכן בקדש חזיתיה להרה"ג ר' ישראל משה חזן ז"ל בשו"ת כרך של רומי (סי' א, ד, ט ד' ע"ד) שהעיד בגדלו, שהמנהג פשוט בכל ארץ ישראל, וארצות ערב בכל בתי הכנסת שמנגנים בתפלה ובדברי קדושה שירי ישמעאל שרובם שירי עגבים, ולא מיחו בהם חכמים. מפני שהענינים עצמם קדושים ולא איכפת לן שמא באותה שעה שמנגן אותה נגינה בתפלה, יזכור דברי הערבים שהם ענינים פחותים ושירי עגבים. (ושם ד' ע"ב); ומעיד אני עלי שמים וארץ שבהיותי בעיר גדולה של חכמים ושל סופרים סמירנא, ראיתי מגדולי החכמים שהיו ג"כ משוררים גדולים ע"פ חכמת המוסיקא, ובראשם הרב המופלא ר' אברהם הכהן אריאש זלה"ה, שהיו הולכים אחרי הפרגוד של כנסיית הנוצרים בימי חגם להתלמד מהם נגינות מיוחדות ע"פ המוסיקא להתאימם לתפלת ימים נוראים שצריכים הכנעה גדולה. והיו מסדרים מאותם קולות הנגינה קדישים וקדושות הפלא ופלא. ומבואר מזה שאין להקפיד על הניגון אלא על המלות הקדושות. והסברא מכרעת כן שאל"כ מהיכן נשאר לנו ניגונים וקולות ערבים והלא נשכחו מאתנו שירי דוד ושירי הלויים על הדוכן. כמ"ש איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר. ובכל מקום שגלו ישראל למדו ניגוני אותם ארצות ששכנו שם. ובא"י ובארצות ערב קול ניגוני התפלות והקדישים והקדושות כולם ע"פ ניגון הערבים, ובטורקיא קולות טורקיות, ובאדום קולות אדומיות, ומי יוכל להכחיש המוחש. האם נאמר שכל ישראל שגו ברואה ח"ו, אלא ודאי לא קפדינן כי אם על הלשון שיהיה בלשון הקודש בשירות ותשבחות להש"ת.

שם

He also quotes at length from the most lenient view of all - R. Yisrael Moshe Hazzan (19th century Italy and Middle East) in his Shu't Kerach Shel Romi, who testifies that famous rabbis who were accomplished singers would go to the churches and hide behind the curtains during their services so they could learn beautiful and moving melodies which they could then adapt for shul on the Yamim Noraim! Even more so, they would permit Arab love songs! In fact, he understood that all Jewish communities drew from the local music in their areas.

28. ... שראה קצת חכמים כמתאוננים רע על המחברים שירות ותשבחות לה' על ניגונים אשר לא מבני ישראל המה. ובאמת שרבים הם, וכבר צרח ככרוכיא על כך רבינו חיים פלאג' בספרו כף-החיים (סימן י"ג אות ו') וזו לשוננו: מי יתן והיה שיזהרו הפייטנים והמשוררים שלא ינגנו הקדיש והקדושה במלבושי הנכרים במאקא"ם והיודע ממנו יבוא לו הרהורים רעים והוא חוטא ומחטיא ופגול הוא לא ירצה ולא יבוא דבר טמא אל היכל ה' ואיסור זה איננו משום הניגון, שבודאי אין בו שום איסור, אלא משום שהשומע הניגון יזכור את תכנו של השיר במקורו ויבוא להרהורים רעים. ואף שדבריו דברי טעם והגיגון, כבר נפוץ עתה המנהג בין כל החזנים בני עדות המזרח להרכיב על קטעי תפלה, ניגונים הלקוחים מעולם השירה והזמרה של המוסיקה הערבית, ואין מוחה ואין פוצה פה, והנח להם לישראל.

שו"ת עשה לך רב חלק ג סימן ה

R. Chaim David Halevi understands that the concern of using secular music is not the melody itself, but the fact that people will be distracted by thinking of the original words, which may be inappropriate and lead to negative thoughts and kavanot. Nevertheless, R. Halevi accepts that the custom is now for Sefardic Chazanim to work in melodies from many sources and there is no need to oppose this.

C] TZU MAKDISH A NIGGUN!

• Certain communities, particularly Chabad, were known to accept that we could be makdish a niggun - sanctify a previously secular song and make it holy. Here are some prominent examples:

C1] NAPOLEON'S MARCH

• This march was played by the armies of Napoleon. When the Alter Rebbe, who opposed Napoleon, heard the tune he transformed the anthem into a tool for spiritual victory by designating it a Chassidic Niggun.

• https://www.chabad.org/therebbe/livingtorah/player_cdo/aid/363475/jewish/Napoleons-March.htm

C2] HA'ADERET V'HAEMUNA TO LA MARSEILLAISE

• This mystical hymn, which originate in the Heikhalot Literature of the Talmudic period and is originally attributed to Rabbi Yishmael ben Elisha Kohen Gadol, is sung at the Rebbe's Farbrengen to the tune of La Marseillaise, the French National Anthem. ⁴

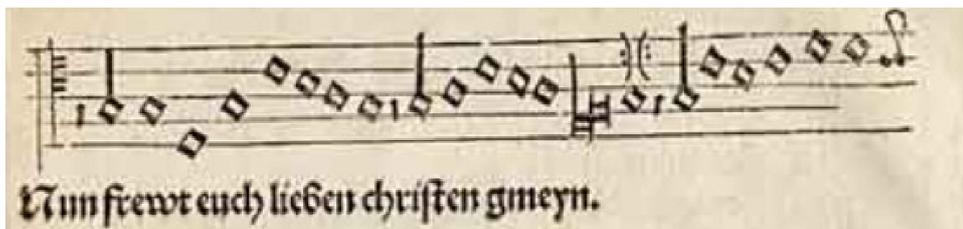
• The Rebbe explains that by converting its anthem into a Chassidic Nigun the nation is elevated.

https://www.chabad.org/therebbe/livingtorah/player_cdo/aid/297181/jewish/Hoaderes-Vhoemunah.htm#utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign=tw_en⁵

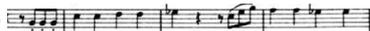
C3] MA'OZ TZUR

• The popular melody for the Ma'oz Tzur⁶ is an adaptation from the old German folk-song "So weiss ich eins, dass mich erfreut, das pluemlein auff preiter heyde," given in Böhme's "Altdeutsches Liederbuch" (No. 635). It was widely spread among German Jews as early as 1450.

• The melody was also use by Luther for his German chorales and he set it to "Nun freut euch, lieben Christen g'mein", written in 1523 by Martin Luther.

• It also appears, with harmonies by Bach (BWV 388) as No. 283 of "Hymns, Ancient and Modern" (London, 1875).

4. But where is the French National Anthem from? Mozart? Mozart 25th Piano Concerto 1 st movement bar 50.

5. After the adoption of the melody by the Alter Rebbe, certain chords and rhythms of Marseilles were altered by the French government. Some Chabad chassidim suggested that it is as if France willingly gave over its national anthem to the chassidim! Later, in 1981, the French government reversed its stance and restored the original melody. See the full story at https://www.chabad.org/therebbe/article_cdo/aid/2465274/jewish/The-Spiritual-French-Revolution-A-Miracle-in-Our-Times-5752-1992.htm

6. <https://www.jewishencyclopedia.com/articles/10384-ma-oz-zur>

- The earliest transcription of the Jewish form of the tune is by Isaac Nathan, who set it to the poem "On Jordan's Banks" in Byron's 'Hebrew Melodies' (London, 1815).
- It was modified to the form now favored by British Jews by Julius Mombach, to whom is due the modulation to the dominant in the repetition of the first strain.

C4] Y-AH RIBON

- The Sabbath zemer Y-ah Ribon was composed by R. Yisrael Najara. He published this, and many other, songs in Tzfat in 1586 in his book, Zemirot Yisrael.
- At the start of each of his poems he gives a short instruction, telling the reader how to sing it. So, for example, in the beginning of Kah Ribbon, he writes "לחן ייא ראבי שאלים שאילמי ערעבי ראשע". This means the לחן or melody, is to the tune of the Arabic ייא ראבי שאלים in the mode of ראשט שאילמי.
- So people who knew the Arabic song ייא ראבי שאלים שאילמי knew how to sing Y-ah Ribbon?!

C5] TZUR MISHELO

- The popular Sefardi tune for Tzur Mishelo comes from a Ladino Love song: La Rosa Enflorence:

Example 2.3 From "La Rosa Enflorece"

The rose is blooming in the month of May
My soul is clouded, distressed by love.

C6] CHAYAV INISH LIVESUMEI

- This popular Purim nigun is both - a Uzkranian folk song: Szép asszonynak kurizálok⁸ and - a Romanian folk song: Da-ma mama dupa Ghiuri⁹

327. SZÉP ASSZONYNAK KURIZÁLOK

7. From <http://onthemainline.blogspot.com/2011/04/original-shlock-rock-r-yisrael-najaras.html>

8. <https://youtu.be/ZzX5Wz8DJVo>

9. <https://youtu.be/A0xyfVSg0k> - starts at 0:50 after 50 seconds of Romanian birds and cows.

C7] KOL MEKADESH

29. The piyut Kol Mekadesh Shevi'i first appeared in the famous "Mahzor Vitri" written in 1101 in Vitri, France. Anonymously authored, it described the rewards both worldly and otherwise for those who safeguarded the Sabbath. The appearance of the song in mediaeval manuscripts from central and Western Europe maps the migration of the Jewish population and culture eastwards from the 16th century onwards.

Despite the vast documentation of Kol Mekadesh as a song sung during the Friday night meal, we know little of its melodic performance practice until the 19th century. In subsequent ethnographic scores and recordings of Kol Mekadesh, one particular melodic formula emerges as pre-eminent. This melodic formula, performed in nusach recitational chanting lacking a clear beat, is also used in the Ashkenazi liturgy for sections of Shacharit for Shabbat. Patterns of transmission of domestic musical traditions, closely linked to migration, geneology and locality, differ from the dissemination of liturgical traditions, which were more institutionalized and consistent. The melody of Kol Mekadesh is quite extraordinary in that it remained part of the Ashkenazi musical canon despite the fluidity typical of the zemirot repertory and the formation of regional traditions.

The melody of Kol Mekadesh appears in 17th century Catholic hymnbooks from Hildesheim, Cologne, Wuerzburg, Mainz and Prague set to the the hymn "Der Himmel jetzt frohlocken soll". The striking melodic similarity between the Catholic and Jewish liturgical songs in Germany raises questions of shared musical soundscapes, cross-fertilization and borrowings. Is it a mere coincidence that the early 18th century Rabbi Han of Frankfurt writes "It is forbidden to sing non-Jewish melodies such as 'Kol Mekadesh' on Friday nights or in synagogue"? Placing these occurrences on the map makes their geographic and temporal proximity difficult to disregard. The large number of ethnographic recordings and scores of eastern European renditions of the melody on the map tell of a widespread Ashkenazi musical custom spanning vast regions. Nostalgia and the notion of preservation brought a plethora of commercial recordings of Kol Mekadesh recorded in Israel and the United States after 1945 by cantors, klezmerim and popular singers. Although the vast number of publications and ethnographic recordings place Israel at the center of this cultural map, Europe is clearly the source of this cultural material, which is now almost forgotten as a family heritage in Israel, excepting Hasidic traditions.

From the Hebrew University Jewish Music Research Centre¹⁰

C8] YIDDEN

- This popular Mordechai ben David song was released in 1986 as "Jerusalem is not for sale"
- <https://youtu.be/FVwGKo2pOmc>
- The tune was actually from the German entry for Eurovision Song Contest 1979 - Dschinghis Khan.¹¹
- https://www.youtube.com/watch?v=ejQON2SMZNA&ab_channel=escLIVEmusic1

C9] YERUSHALAYIM SHEL ZAHAV

- The iconic melody for Yerushalayim Shel Zahav may, or may not, have been based on a traditional Basque melody, Pello Joxepe¹².

Il reste en - core un peu de lu - miè - re Sous les nu - a - ges du pas - sé Le temps char - rie comme u - ne ri -
 Mal-gré les ri - des sur no vi - sa - ges La dou-leur de nos corpsmeur - tris Fau-dra- t-il pour - sui - vre le - voy -
 Il reste en - core un peu de-lu miè - re Mais la nuit ne va pas tar - der On ne voit mé - me plus la ri -

- It is suggested that Shemer heard a rendition by singer/songwriter Paco Ibáñez, who visited Israel in 1962 and performed the song to a group that included Shemer and Nehama Hendel. She later acknowledged hearing Hendel perform Pello Joxepe in the mid-1960s, and that she had unconsciously based some of the melody on the lullaby. Apparently, Shemer felt very bad about the similarity of her song to Pello Joxepe, but when Ibáñez was asked how he felt about the issue, he replied he was "glad it helped in some way", and that he was not angry, nor did he perceive it as plagiarism.¹³

10. <https://jewish-music.huji.ac.il/>

11. MBD may well have aquired the rights to the song, as with other song adaptations - see https://en.wikipedia.org/wiki/Mordechai_Ben_David#Song_adaptations

12. <https://aboutbasquecountry.eus/en/2014/05/15/la-melodia-vasca-que-se-ha-convertido-en-el-himno-extraoficial-de-israel>

13. https://en.wikipedia.org/wiki/Jerusalem_of_Gold

C10] HATIKVA

- The melody for Hatikva is certainly based on a popular 16th century song "La Mantovana" or "Il Ballo di Mantova"¹⁴ (Mantua Dance), attributed to the Italian tenor Giuseppe Cenci.
- The original text was Fuggi, fuggi, fuggi da questo cielo and its earliest known appearance in print is in Biado's collection of madrigals of the year 1600.
- The melody, later also known as "Ballo di Mantova" and "Aria di Mantova", gained a wide popularity in Renaissance Europe, being recorded variously as the Flemish "Ik zag Cecilia komen", the Polish "Pod Krakowem", the Romanian "Carul cu boi", the Scottish "My mistress is prettie", and the Ukrainian "Kateryna Kucheryava".
- It is best known as the melody of Smetana's Vltava and, now, the Israeli national anthem.

30.

R. Ya'akov Hillel rules: (i) As for the accounts of great gedolim who have 'sanctified' non-Jewish tunes by using them for kodesh purposes, to the extent that such stories are actually verifiable, this may be done by gedolim but not by regular people! (ii) He permits established Jewish tunes which were originally from 'non-kosher' sources which have long been forgotten. (iii) Where Jewish wedding bands play secular shirei agavim but put Jewish words to them, for the people who recognize the tunes and know the original inappropriate words, this is halachically prohibited. For those people who do not recognize the tunes, there is no halachic prohibition but there is still the kabbalistic concern of the negative spiritual effect of the melody.

(ד) ומא שמפרסמים סופרי סיפורים אודות גדולי ישראל שהכירו ברוח"ק מקדושת איזה ניגונים ששרים הגוים שממקור טהור יהלכון, ובררום והעלום אל הקדושה לשורר בהם התפילות וכדומה, בעוה"ר כוונות עמוקות כאלו כבר נמצאו ג"כ לרוב בכתבי פלסטר של כת הש"ץ, וידועים הדברים לאן הגיעו מחמתן, ולכן אין לסמוך ולהאמין על דברים אלו להתיר לשמוע שירי עגבים בכדי לעלות ולתקן אותם, שלא יהיה בכלל הבא לתקן ונמצא מקלקל ומעוות. ויזכור דאם בארזים נפלה שלהבת וכו' ו. ואם יש איזה נקודת אמת בספורים אלו — הנח להם לגדולי ישראל שהם היודעים והיכולים והרשאים לקבוע, איך והיכן ומתי ולמי מותר הדבר, ולא לנו להטפל לעניינים נשגבים ומסוכנים כאלו שהם היפך ההלכה הרווחת בישראל. וכבר הבאנו לעיל דלפי הספר חסידים והב"ח גם אם מעיקרא היו הניגונים של ישראל, נעשו לשנואים בפני המקום ב"ה לאחר שניגנו בהם גוים לע"ז, וכדין המצבה, ואם כן מה הועילו בטענות ומענות אלו שאומרים שכל הנגינה עיקרה ושורשה היתה בקדושה, ונחלת כלל ישראל, ונגנבו מאתנו ע"י הגוים, שלכן מותר ומצוה לבררם ולהחזירם למקור מחצבתם שבקדושה, והלא דברי הספר חסידים והב"ח קוראין בחיל היפך סברות אלו, ואוסרין במוחלט אותן ניגונים כיון שנשתמשו בהם כבר הגוים לע"ז שלהם, ומי יתיר מה שהם אוסרים. והדרושים דרשות של דופי ומגלים פנים בהלכה להורות היתרים בזה, עתידים לתת את הדין שמטעים את הבריות ומכשילים אותם באיסורים חמורים, רח"ל.

הקפידא על החזנים דזמנינו שלא ילכו בדרך נלוזה זו לשמוע שירי עגבים (של גוים או ישראלים) ולהלחין עליהם שירים דקדושה ותפילות. ובכלל האזהרה גם לבעלי התזמורות בשמחת חתן וכלה וכדומה, שפורצים כל הגדרים ונוהגים בהפקרות יתירה בכל הנוגע לזה. וכל שידוע ומוכר להמשורר או השומע המילין דעגבים, ודאי אסור במוחלט. ומי שאינו יודע ומכיר בהם, ושומע או שר אותם נגינות כשמחובר אליהם דברי תשבחות ותפילות, אין בו איסור מעיקר הדין, אבל משום כח הפועל בנפעל מכוער הדבר. כנלע"ד להלכה ולמעשה, והש"ת יצילנו משיגאות לעולם אכ"ר.

כל זה כתבתי כפי שנתבארה לי הסוגיא לפי עניות דעתי להבין בדברי הפוסקים. ועיקר מגמתי וכוונתי בזה להורות וללמד שהחפצים לקבוע סדר הנהגתן על צד היותר טוב ולכתחילה לדעת הפוסקים, כן צריך לנהוג, ולא לסמוך על היתרים הפורחים באויר בדברים חמורים ומסוכנים כאלו, והיעבת"א.

הצער יעקב משה הל"ץ יצ"ו

רב יעקב הלל - שות' וישב היס ב"ז

Rabbi Daniel Stein quotes the Lubavitcher Rebbe as cautioning that a 'gerut' of a niggun is only advisable on two conditions - (i) with Rabbinic approval (as with the Ba'al HaTanya), not simply one's favorite play list and (ii) late enough that regular people cannot remember the secular source. If people listening to the song will remember their original lyrics, that's too soon.

14. https://en.wikipedia.org/wiki/La_Mantovana